

TSWINA YA POKO

Mokhine Elizabeth Mmauki

Lekome Botsang

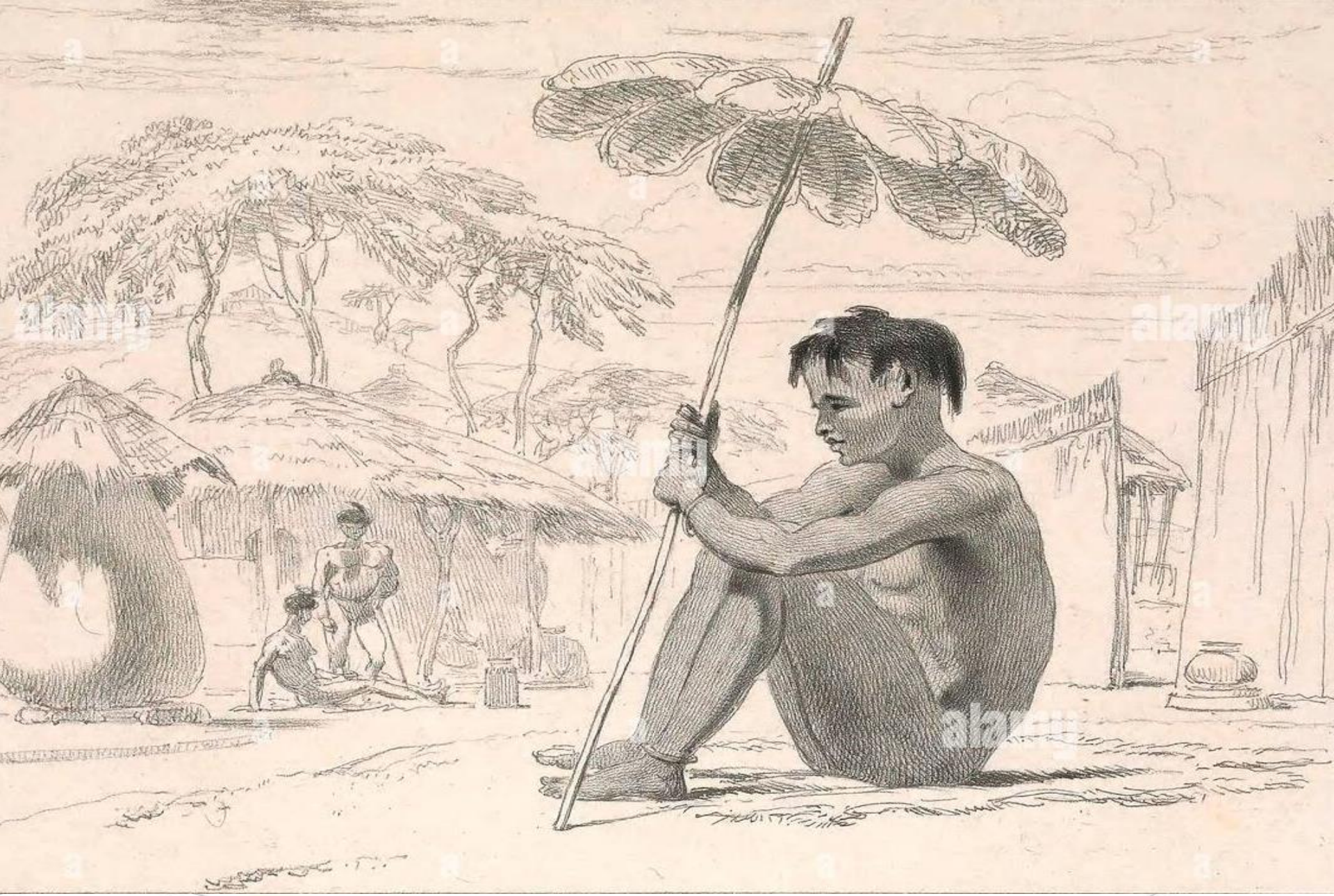
Aphane Tabea

Mooa Phala Chris

DRAFT

13 - 21 DIPHALANE 2022

MABOKO A TSEREGANYO

PALO	LEBOKO	MOKWADI
1	Tshwene	Mothoagae M.D
2	Lefifi la ntshwarele ngwana	Khunou F.S
3	Ntwa	Setlalekgosi G.
4	Botsotsi	Seate M.T.M
5	Loso lwa ga rre	Seate M.T.M
6	Lefatshe la dikhuduego	Seate M.T.M
7	Seromamowa	Ralusi A.L
8	Kgosi Ramotshere Moiloa	Mogale L.H
9	Sengalamotse (Exile)	Shole S.S.S
10	Lentswe la Moipolai	Khunuo F.S
11	Leboko la motse wa Mogwase	Khunuo F.S
12	Botsofe	Raditladi L.D

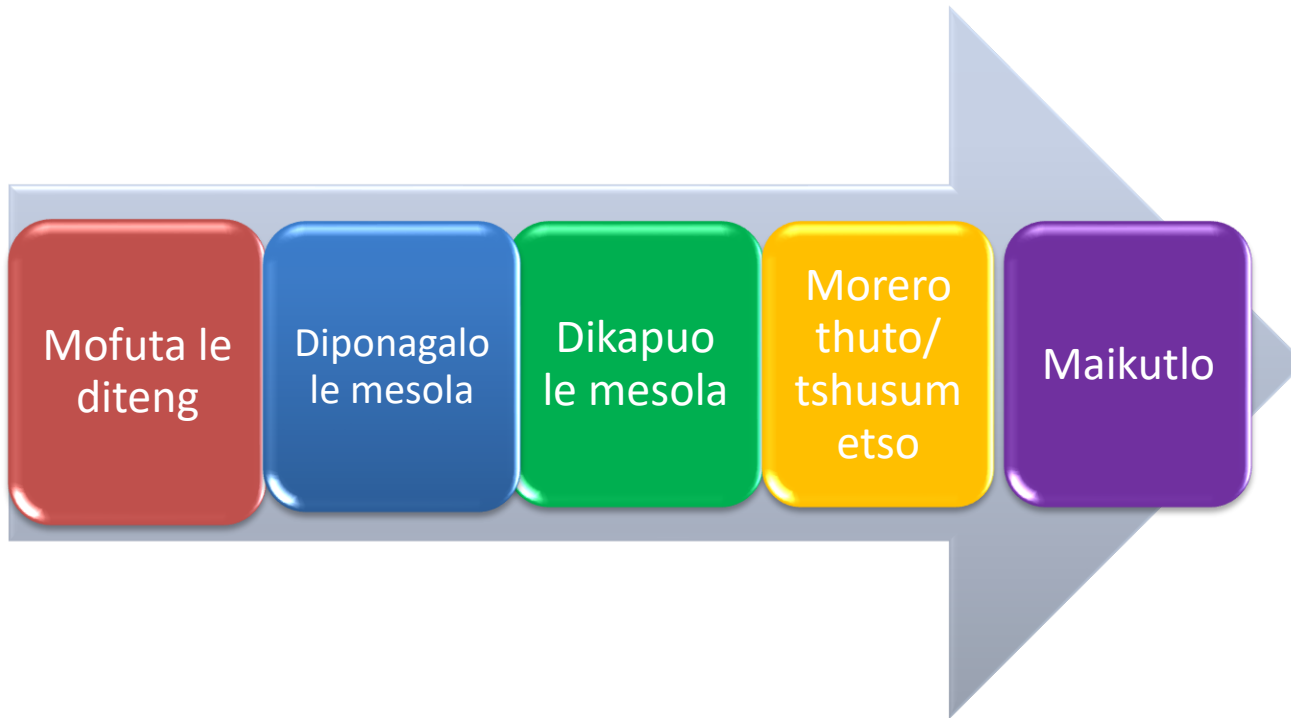

MAITLHOMO

- Molebo wa go ruta maboko
- Tshekatsheko ya diponagalokgolo di le mo tirisong.
- Mokgwa o di thatlhojwang ka ona
- Go go kgontsha go tsibogela dipotso tsoatlhe ka nepagalo.

DRAFT

Dintlha tsa tlhokomelo

TSHEKATSHEKO YA DIPONAGALOKGOLO

- Diponagalokgolo di sekasekwa go totilwe maitlhommo a tiriso ya tsona mo lebokong.
- Netefatsa gore o itse diponagalokgolo tsa poko go di lemoga le go di tlhaloganya di le mo tiririsong.
- Tlhaloganya diteng tsa leboko, o di golaganye le diponagalokgolo tsa poko.
- Tlotlofoko e se tlogelwe kwa morago ka e le motheo wa go tlhaloganya setlhangwa sentle.

DIPONAGALO TSA POKO LE MESOLA

Poeletsomodumo	
Mosola	Go tlisa moutlwalo wa molodi o o rileng mo moleng /tlisa go kibakiba ga bonako jwa morinbo le morethetho mo moleng ka go boeletsa ditumanosi/ditumammogo/dinoko.
<i>Sekao</i>	Ebu selo se se itse puo tsothle
<i>Sekao</i>	Wa gana nang wa banyana gore morafe ga o di tsene
Tlogelo	
Mosola	Go oketsa lebelo lwa moribo/morethetho ka go tlogela tlhogo ya leina
<i>Sekao</i>	A e re o bina koma tsa basele.
<i>Sekao</i>	<i>Lefatshe la dikhuduego; ' fatshe jwa babolai</i>
	ELA TLHOKO: Lemoga pharologanyo ya dikao di le pedi tse di mo godimo tsa tlogelo.

DIPONAGALO TSA POKO LE MESOLA...tsweletso

Poeletsomafoko	
Mosola	Go gatelela bokao jwa mafoko a a boeleditsweng
<i>Sekao</i>	Ga ke rate go balabala thata
<i>Sekao</i>	Ke senatla sa dinatla , seganka sa diganka
Tlhatlagano ya mafoko	
Mosola	E gatelela bokao jwa mafoko a a boeleditsweng mme a tlhatlhagane
<i>Sekao</i>	Se re itsise tiragalo tsa lefatshe,
	Se re itsise dintsho tsa lefatshe
Mmoelelo	
Mosola	Go gatelela bokao jo bo rileng jo bo tthagiswang ke mafoko kgotsa dikapolelo tseo mo lebokong
<i>Sekao</i>	O pelokgale mminatshwene Tshwene ke naiwe makopong ke naiwa marota.

DIPONAGALO TSA POKO LE MESOLA...tsweletso

Tlhatlhagano ya bokao

Mosola Go gatelela bokao jo bo tlhagiswang ke mela e e tlhatlhaganeng/ e e latelanang.

Sekao **Banna ba kile ba duba thankga**

Ba bapola phage ka mangana

Tlhatlhagano ya popego

Mosola Go gatelela bokao jo bo tlhagiswang ke mela e e tlhatlhaganeng/ e e latelanang

Pelo	ya	me	ga	e	mono	bathubaking
Pelo	ya	me	ga	e	mono	borukhutling
Leina	popirui	Kutu ya lerui	Popi ya kganetso	Thuanyisediri	lesupi	Tlhalosi ya felo

DIPONAGALO TSA POKO LE MESOLA...tsweletso

Neeletsano	
Mosola	Go gatelela bokao jo bo tlhagisiwang ka le/mafoko a a boelediawang
<i>Sekao</i>	Bangwe ba re letsholo le tsholetswe
	Bangwe ba re letsholo le tsholetswe
<i>Sekao</i>	Naare hutshe ya gago e reng e se ke e rolwa?
	Naare hutshe ya gago e reng e se ke e rolwa?
Enjambamente	
Mosola	E tliša kelelo ya mela./ntlha kgotsa kakanyo e e tlhagisiwang
	Ka le mo naya ka
	Ke ne ke ijetse dintshe.
Sesura	
Mosola	Karolo ya bobedi e gatelela kgotsa e tlhalosa bokao jwa karolo ya ntlha
<i>Sekao</i>	Lefatshe la basenyi, fatshe ja magodu.

DIKAPUO LE MESOLA

Sekapuo ke eng? mefuta

Mothofatso

Sekao

Le thopela batho
ditsabone

Go neela loso tiro ya
setho ya go tsaya
dilo ka dikgoka

Tshwantshiso

Sekao

Ke kgosi thipa, a
kgabetla melala ya
badiri

E bapisa botsotsi
le kgosi ka a re ke
thipa e kgabetla
badiri.

Pheteletso

Sekao

Lefatshe je lentle
le fetogile sekaka

Go feteletsa fa go
se tihole go le
sepe se sentle mo
lefatsheng

DIKAPUO LE MESOLA ...tsweletso

Tshwantshanyo

1

E mesweunyana **jaaka** bosweu jwa mašwi -
Go tshwantshanya bosweu jwa meriri ya botsofe le mašwi.

2

Phologolo **sekamotho o sa lebaleng bothofo** –
Gore mmuisi a tthaloganye go sa lebale ga tshwene ka go go
tshwantshanya le motho

DIKAPUO LE MESOLA ...tsweletso

Phefofatso

- Lo tle lo se bofeng ba ba madi a bothofo
- Go sotla mmokiwa o ne a se na bagaabo kwa a neng a le teng.

Kobiso

- Khutsanyana wee!
- Go sotla mmokiwa ka a re ke khutsanyana ntswa a na batsadi.

Kaediso

- Botsotsi bo na le setilo sa bogosi bo a busa
- Go bontsha gore botsosi fela jaaka kgosi bo a laela, bona bo a laola.

MABOKO A TSEREGANYO

PALO	LEBOKO	MOKWADI
1	Tshwene	Mothoagae M.D
2	Lefifi la ntshwarele ngwana	Khunou F.S
3	Ntwa	Setlalekgosi G.
4	Botsotsi	Seate M.T.M
5	Loso lwa ga rre	Seate M.T.M
6	Lefatshe la dikhuduego	Seate M.T.M
7	Seromamowa	Ralusi A.L
8	Kgosi Ramotshere Moiloa	Mogale L.H
9	Sengalamotse (Exile)	Shole S.S.S
10	Lentswe la Moipolai	Khunuo F.S
11	Leboko la motse wa Mogwase	Khunuo F.S
12	Botsofe	Raditladi L.D

Every child is a National Asset

TSHEKATSHEKO YA MABOKO

basic education
Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Read to Lead
A Reading Nation is a Leading Nation

SETSHWANTSHO SA TSHWENE

TSHEKATSHEKO YA LEBOKO LA TSHWENE - 1

1. Pele ga puiso

- Semelo sa tshwene
- Tshobotsi ya tshwene

2. Ka nako ya puiso

Puiso ya leboko ka tsenelelo le tshekatsheko.

- Mmoki o boka tshwene ka go e tlotlomatsa. O re neela tshobotsi ya yona mo ditemaneng tse tharo tsa ntlha. Mo temaneng tse tharo tsa bofelo o re neela semelo sa yona.

TSHEKATSHEKO

...tsweletso

Diponagalo	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya diponagalo
Poeletsomodumo	Mola 1: Ke monna montsho morwa matlho a kgogometsong	Poeletso ya tumammogo 'm' go tliša moutlwalo wa molodi o o rileng mo moleng.
Poeletsomodumo	Mola 17: Kwa morago marago ke matlhokgolokwe a mabedi,	Poeletsomodumo ya tumammogo 'm' go tliša moutlwalo wa molodi o o rileng mo moleng./Go tlhagisa bokao jwa popego ya marago a TSHWENE

TSHEKATSHEKO

...tsweletso

Diponagalo	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya diponagalo
Neeletsano	Mela 3 le 4 Naare hutshe ya gago e reng e se ke e rolwa? E se keng e rolwa le motho a bua le magosi	Go gokaganya/tsweletsa kakanyo ya go se rolwe ga sekopo/seriba sa tshwene
Sesura	Mola 34:Le mogalegale nkwe ga di mo okaoke, ga di mo kakobe.	

Tshekatsheko

...tsweletso

Dikapuo	Dinopolo go tswa	Mesola ya dikapuo
Mothofatso	Mola 5: Hutshe ya gago e rwalelwa mathong 'eng	Go neela tshwene maemo a setho ka go dirisa lerui la motho wa bobedi e leng 'ya GAGO'
Tshwantshiso	Mola 1: Ke monnamontsho morwa matlho a kgegomesong.	Tshwene e bapisiwa le motho mme mmoki o e bitsa monnamontsho./Go bapisiwa mmala wa tshwene le mmala wa monna yo montsho mme a e bitsa monnamontsho.

Tshekatsheko

...tsweletso

Morero/kgankgolo/thitokgang	Tlotlomatso ya tshwene ka ntlha ya tshobotsi le semelo sa yona.
Maikutlo	Maikutlo a boitumelo a ka ona mmoki a supang tlotlomatso ya gagwe mabapi le tshobotsi le semelo sa tshwene.
Molaetsa/ Thuto	O se nyatse motho ka ntlha ya ditebego tsa gagwe./O se tlhaetse motho matlho o sa itse botennye jwa gagwe.

TSHEKATSHEKO YA LEBOKO LA NTWA -

2

1. Pele ga puiso

- Buisa leboko le le mo isong ka go le tlovisa matlho mme morago le buisane ka mefuta ya ntwana e e fitlhelwang mo go lona.
- Le buiseng gape ka go le okola go tshegetsa ditlhagiso tsa lona.
- Ke eng se o ka se dirang fa o lebagane le ntwana?

Tshekatsheko

...tsweletso

2. Ka nako ya puiso

Puiso ya leboko ka tsenelelo le tshekatsheko

- Mo lebokong le, mmoki o thagisa maikutlo a kutlobotlhoko mabapi le ntwā. O thalosa fa ntwā e tliša kutlobotlhoko e e seng kana ka sepe.
- O re thagisetsa dintwa di le mmalwa tse di farologaneng.

TSHEKATSHEKO

...tsweletso

Diponagalo	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya dikapuio
Tlogelo	Mola 4: E phakelela masea 'pelong tse di lefifi	Tlogelo ya tumammogo 'di' mo go 'pelong' boemong jwa dipelong go tlisa go kibakibela ga bonako ga moribo le moretheto mo moleng/ Go oketsa lobelo lwa moribo le moretheto mo moleng.
Poeletsomodumo	Mola 4: E phakelela masea 'pelong tse di lefifi	Poeletsomodumo ya tumammogo 'l' go tlisa moutlwalo wa molodi o o rileng mo moleng.

TSHEKATSHEKO

...tsweletso

Dikapuo	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya dikapuo
Pheteletso	Mola 4: E phakelela masea 'pelong tse di lefifi	Go feteletsa go nna teng ga ntwana mo go mongwe le mongwe a re e phakelela masea a a sa itseng sepe.
Mothofatso	Mola 29: E amoga matshelo e jale bohutsana.	Mosola: Go neela ntwana tiro ya setho ka go dirisa madiri 'go amoga' le 'go jala'

TSHEKATSHEKO

...tsweletso

Morero/Kgankgolo/ Thitokgang	Bosetlhogo ba ntwā/ Kutlobothoko e e tlišwang ke ntwā.
Molaetsa/Thuto	Ditlamorago tsa ntwā di tliša mahutsana/ Ntwā ga e age motse.
Maikutlo	Ke maikutlo a kutlobothoko e e tlišiwang ke ditlamorago tsa ntwā.

LEFIFI LA NTSHWAREKE NGWANA -3

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

1. Pele ga puiso

- Tlhalosa lefifi la ntshwarele ngwana.
- Ditlamorago tsa lefifi ke dife?
- Dira ponelopele ya diteng o lebile setshwantsho le setlhogo sa leboko

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Ka nako ya puiso

- **Puiso ya leboko ka tsenelelo le tshekatsheko**
- Mo lebokong le go buiwa ka banna ba Bakhududung, ba ba neng ba kopa gore letsholo le bolotswe ka ba ne ba le mo mathateng.
- Ba ne ba dira ka thata ba tsoma phiri e e neng e jele ngwana

TSHEKATSHEKO ... tsweletso

Diponagalo	Dinopolo	Mesola ya dikapuio
Tlhatlagano ya bokao	Mela 1 le 2: Banna ba kile ba duba thankga Ba bapola phage ka mangana	Ke go gatelela bokao jwa gore banna ba Bakhudung ba ne ba tsene mo mathateng/ba tshwaragane le mathata morago ga gore phiri e phamole ngwana.
Neeletsano ya mafoko	Mela 5 le 6: Bangwe ba re letsholo le tsholetswe, Le tsholetswe tilodi ya phage	Go gokaganya/tsweletsa kakanyoya go kopa go bolotswa ga letsholo la banna go batla phiri.

TSHEKATSHEKO

...tsweletso

Dikapuo	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya dikapuo
Mothofatso	Mola 21: Bathong tshabang monna yoo.	Ke go naya phiri maemo a setho ka go e bitsa monna.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Morero/Kgankgolo/Thitokgang	Matshwenyego a a tlisitsweng ke lefifi.
Molaetsa/Thuto	Bosigo ga bo rone nta./Lefifi le na le ditiro tse di maswe tse di sa diragaleng mo leseding./Dilo dingwe fa di tlisetsa bangwe phenyo, ba bangwe di ba tlisetsa go fenngwa.
Maikutlo	Maikutlo a kutlobotlhoko e e tlisitsweng ke phiri e e phamotseng ngwana mo lefifing.

LEBOKO LA BOTSOTSI - 4

TSHEKATSHEKO YA BOTSOTSI

1. Pele ga puiso

- Botsotsi bo ama ikonomi jang?
- Neela ditiragalo tsa botsotsi tse o di itseng.
- Ke dikgakololo dife tse o ka di nayang motho yo o dirang ditiro tsa botsotsi?

TSHEKATSHEKO

...tsweletso

Ka nako ya puiso

- **Puiso ya leboko ka tsenelelo le tshekatsheko**
- Mo lebokong le go buiwa ka banna ba Bakhududung, ba ba neng ba kopa gore letsholo le bolotswe ka ba ne ba le mo mathateng.
- Ba ne ba dira ka thata ba tsoma phiri e e neng e jele ngwana

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Diponagalo	Dinopolo	Mesola ya diponagalo
Neeletsano	Mela 1 le 2: Botsotsi bo na le setilo sa bogosi <u>bo a busa,</u> <u>Bo a busa</u> le mo setšhabeng sa rona sa Batswana;	Go gokaganya/tswelelsa kakanyo ya gore botsotsi ke kgosi ka e le bona bo busang.
Tlogelo	Mola 3: Bo na le bogosi ' khutlong tsoonne tsa lefatshe.	Tlogelo ya 'di' mo go 'khutlong' boemong jwa 'dikhutlong'go tlisa go kibakibela ka bonako ga moribo le morethetho/ go oketsa lebelo la moribo le morethetho.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Dikapuo	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya dikapuo
Pheteletso	Mola 9: Selelo se se tihomolang pelo se utlwale kgakala	Go feteletsa go utlwala ga selelo sa batswasetlhabelo kgakala.
Tshwantshiso	Mola 10: Ke kgosi thipa, a kgabetla melala ya badiri.	E bapisa botsotsi le kgosi ka a re ke thipa e kgabetla badiri.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Morero/Kgankgolo/Thitokgang

Ditiro tse di maswe/tse di setlhogo tse di dirwang ke ditsotsi/Maatla a botsotsi bo nang le ona mo setšhabeng/Bosetlhogo jwa botsotsi.

Molaetsa/Thuto

O tshwanetse go direla Morena nako e santse e go letla/ Maikotlhao ke namane ya morago/Botsotsi ga bo a siama, bo tlišetsa batho bohutsana/bo tlhokisa batho go nna le bopelotlhomogi.

Maikutlo

Maikutlo a kutlobotlhoko - mmoki o utlwisiwa botlhoko ke ditiro tse di maswe, tse di setlhogo, tse di dirwang ke ditsotsi.

LEBOKO LA LOSO LA GA RRE - 5

Pele ga puiso

- Tlhalosa kgolagano ya gago le motsadi wa gago.
- Ke mafoko afe a o ka a neelang motho yo o latlhegetsweng ke motsadi?

DRAFT

TSHEKATSHEKO YA LOSO LWA GA RRE

Ka nako ya puiso.

Puiso ya leboko ka tsenelelo le tshekatsheko

- Mmoki o bua ka loso la ga rragwe, o rapela Modimo, a lelala kwa dithabeng kwa thuso ya gagwe e tswang teng.
- Dikeledi di ne di rotha phetelela mo mathong a gagwe.

TSHEKATSHEKO

...tsweletso

Diponagalo	Dinopolo	Mesola ya diponagalo
Neeletsano	Mela 1 le 2: Ke ne ka tsholetsa matlho a me kwa dithabeng, Kwa dithabeng tse di boitshepo tsele tsa Modimo.	Go golaganya/ go tsweletsa kakanyo ya go bontsha kwa mmoki a neng a lebelela teng go batla thuso
Tlogelo	Mola 7: Ba ba ipitikang 'kwa meloreng ya dithothobolo,	Tlogelo ya popi "ka' fa pele ga 'kwa meloreng' boemong jwa 'ka kwa meloreng' go tliša go kibakibela ka bonako ga moribo le morethetho/ go oketsa lebelo la moribo le morethetho.

TSHEKATSHEKO

...tsweletso

Dikapuo	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya dikapuo
Pheteletso	Mola 8: Ba itima dijo bosigo le motshegare	Mosola: Go godisa ka go feteletsa kutlobothoko e ba leng mo go yona ka go bontsha fa le go ja ba sa je ka nako tsotlhe.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Morero /Kgankgolo/Thitokgang	Ditlamorago tsa loso./ Kutlobothoko e e tliwang ke loso lwa ga rraagwe.
Molaetsa/Thuto	Loso lo na le ditlamorago tse di sa itumediseng mme re tshwanetse go gomotsega/Tumelo morago ga loso gore baswi ba na le Morena mme ba tlaa tsoga.
Maikutlo	Ke maikutlo a kutlobothoko e e bakwang ke go tlhokafalelwa ke motho yo o mo ratang./Kutlobothoko ka loso lo amoga mme monna le amoga bana rraabona.

LEBOKO LA LEFATSHE LA DIKHUDEGO -6

Pele ga puiso

- Kwala lefoko **Dikhuduego** mo patitšhokong mme morago o kope barutwana go neelana ka dikao tse di farologaneng tsa dikhuduego.
- Buisanang gore dikhuduego di ama matshelo a batho jang.

TSHEKATSHEKO YA LEBOKO LA LEFATSHE LA DIKHUDEGO

Ka nako ya puiso

- **Puiso ya leboko ka tsenelelo le tshekatsheko**
- Mmoki o bua ka dikhuduego/dintwa mo lefatsheng. O bua a bona molelo o o tukang o fisa kwa bothabatsatsi gonne o tiholwa ke batho ba ba lwang.
- Mo dikhuduegong/dintweng tse, batho ba kgobotletswa/otliwa ka matlapa, dikago tsa puso di fisiwa ka molelo mme di wela fa fatshe.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Diponagalo	Dinopolo	Mesola ya diponagalo
Tlhatlagano ya mafoko	<p>Mela 8, 9 le 10:</p> <p>Lefatshe la dikhuduego; ‘fatshe ja babolai Lefatshe la basenyi, fatshe ja magodu; Lefatshele tlhokang kagiso le boiketlo,M</p>	Go gatelela bokao jwa gore lefatshe le tlhakathakane, le tletse dipolao e bile ga le na kagiso le boiketlo.
Sesura	<p>Mola 9: Lefatshe la basenyi, fatshe ja magodu.</p>	Go gatelela bokao jwa gore lefatshe ke la magodu.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Dikapuo	Dinopolo	Mesola ya dikapuo
Mothofatso	Mola 5: Go rena loso le phurano ya meno.	Go neela loso le phurano ya meno tiro ya setho ya go busa.
Pheteletso	Mola 6: Lefatshe je lentle le fetogile sekaka.	Go tlhagisa ka go feteletsa fa go se tlhole go le sepe se sentle
Phefofatso	Mola 23: Le isitse baitsheki ga maotwana hunyela.	Go tlhofofatsa ka go dirisa mafoko e leng 'o isitse ga maotwana hunyela' boemong jwa gore 'le bolaile'.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Morero /Kgankgolo/Thitokgang	Ditlamorago tse di tlisiwang ke dikhuduego./Bosethogo jwa dikhuduego.
Molaetsa/Thuto	Ditlamorago tsa ntwaga di tliisa mahutsana/ Dikhuduego ga di age motse
Maikutlo	Maikutlo a kutlobothoko e e tlisiwang ke ditlamorago tsa dikhuduego.

LEBOKO LA SEROMAMOWA -7

Pele ga theetso

- Mosola wa seromamowa ke ofe”
- Dira ponelopele gore diteng tsa leboko le ke dife.

Ka nako ya puiso

- **Puiso ya leboko ka tsenelelo le tshekatsheko.**
- Mmoki o senola bothokwa ba seromamowa mo matshelong a batho. O tthagisa fa seromamowa se le bonolo go dirisiwa.

TSHEKATSHEKO YA LEBOKO LA SEROMAMOWA

Diponagalo	Dinopolo	Mesola
Poeletsomodumo	Mola 7: Di a dumedisana ditsala go monate	Poeletsomodumo ya tumammogo 'd' go tliša moutlwalo wa molodi o o rileng mo moleng.
Tlhatlagano ya mafoko	Mola 10 le 11: Se re itsese tiragalo tsa lefatshe, Se re itsese dintsho tsa ditsala	Go gatelela gore se bolelela batho ka ditiragalo le dintsho.

TSHEKATSHEKO

...tsweletso

Dikapuo	Dinopolo go tswa mo lebokong	Dikapuo go tswa mo lebokong
Mothofatso	Mola 5: Heelang! Reetsang se kgona go bua!	Mosola: Go neela seromamowa maemo a setho a go bua.
Tshwantshiso	Mola 10: Ke molwantshi wa bodutu	E bapisa seromamowa le molwantshi go bontsha ka moo batho ba e dirisang ka teng fa ba le mo bodutung.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Morero/Kgankgolo/Thitokgang	Botlhokwa/mosola wa seromamowa.
Molaetsa/Thuto	Se kanyana se kanyana se merwalo e thata/Ka popego o ka nna monnye mme wa nna mosola go gaisa ba le bantsi.
Maikutlo	Ke maikutlo a boitumelo ka a tlotlomatsa seromamowa ka ntlha ya botlhokwa jwa sona.

LEBOKO LA KGOSI RAMOTSHERE MOILWA - 8

Pele ga puiso:

- Ke diporofense dife mo Aforikaborwa tse di nang le dikgosi?
- Mosola wa kgosi mo morafeng wa gagwe ke ofe?
- A kgosi e tshwanetse go ikamanya le dipolotiki?

Ka nako ya puiso

Puiso ya leboko ka tsenelelo le tshekatsheko

Mo lebokong le mmoki o senola maikutlo a boitumelo ka a tlotlomaletsa kgosi Ramotshere Moilwa bogathamelamasisi ba gagwe. Kgosi e ba namoletse mo maburung ba batla go ba patika.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Ka nako ya puiso

- **Puiso ya leboko ka tsenelelo le tshekatsheko**
- Mmoki o bua ka dikhuduego/dintwa mo lefatsheng. O bua a bona molelo o o tukang o fisa kwa bothabatsatsi gonne o tiholwa ke batho ba ba lwang.
- Mo dikhuduegong/dintweng tse, batho ba kgobotletswa/otliwa ka matlapa, dikago tsa puso di fisiwa ka molelo mme di wela fa fatshe.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Diponagalo	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya diponagalo
Tlhatlagano ya mafoko	<p>Mela 8, 9 le 10:</p> <p>Lefatshe la dikhuduego; ‘fatshe ja babolai Lefatshe la basenyi, fatshe ja magodu; Lefatshele tlhokang kagiso le boiketlo,M</p>	Go gatelela bokao jwa gore lefatshe le tlhakatlhakane, le tletse dipolao e bile ga le na kagiso le boiketlo.
Sesura	<p>Mola 9: Lefatshe la basenyi, fatshe ja magodu.</p>	Go gatelela bokao jwa gore lefatshe ke la magodu.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Dikapuo	Dinopolo	Mesola ya dikapuo
Mothofatso	Mola 5: Go rena loso le phurano ya meno.	Go neela loso le phurano ya meno tiro ya setho ya go busa.
Pheteletso	Mola 6: Lefatshe je lentle le fetogile sekaka.	Go tlhagisa ka go feteletsa fa go se tlhole go le sepe se sentle
Phefofatso	Mola 23: Le isitse baitsheki ga maotwana hunyela.	Go tlhofofatsa ka go dirisa mafoko e leng 'o isitse ga maotwana hunyela' boemong jwa gore 'le bolaile'.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Morero /Kgankgolo/Thitokgang	Ditlamorago tse di tlisiwang ke dikhuduego./Bosethogo jwa dikhuduego.
Molaetsa/Thuto	Ditlamorago tsa ntwaga di tliisa mahutsana/ Dikhuduego ga di age motse
Maikutlo	Maikutlo a kutlobothoko e e tlisiwang ke ditlamorago tsa dikhuduego.

LEBOKO LA SENGALAMOTSE - 9

Pele ga puiso:

- Kwa ntle ga go Buisa leboko, tthalosa mareo a a latelang:
 - (a) Sengalamotse
 - (b) Khutsanyana
 - (c) Go tsena ka molalathakadu

Ka nako ya puiso

Puiso ya leboko ka tsenelelo le tshekatsheko

Mmoki o kaya fa mmokiwa a itirile ngwana o o senang batsadi ka go mmitsa khutsanyana. O ngadile legae la gaabo, o ile kwa lefatsheng le le sa umakiwang. O mo gacolola go boela gae, a tle go seka molato o fele. O mo gacolola go se nne manganga.

TSHEKATSHEKO YA LEBOKO LA SENGALAMOTSE

Diponagalo tsa poko	Dinopolo	Mesola ya diponagalo
Poeletsomodumo	Mola 2: Bommaago ba teng ba a phela	Poeletsomodumo ya tumammogo 'b' go tliša moutlwalo wa molodi o o rileng mo moleng
Tlogelo	Mola 7: 'Koma di tlhoka batlhabeletsi	Tlogelo ya noko 'di' mo go 'koma' boemong jwa 'dikoma' go tliša go kibakibela ka bonako ga morumo le moretheto ga mola/ go oketsa lebelo la moribo le moretheto mo moleng.

TSHEKATSHEKO

...tsweletso

Dikapuo	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya dikapuo
Kaediso	Mola 1: Khutsanyana wee	Go tlhagisa maikutlo a gore mmokiwa o ne a se na ba gaabo kwa a neng a le teng.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Morero/Kgankgolo/Thitokgang	Go ngala balosika le setšhaba sa gaeno.
Molaetsa/Thuto	Bothata bo rarabololwa ka go buisanelwa./Go siela bothata ga go tlise tharabololo/ ntwaga kgolo ke ya molomo.
Maikutlo	Kutlobothoko ka mmokiwa a jele hularela beno.

LEBOKO LA LENTSWE LA MOIPOLAI - 10

Pele ga puiso

- Ke mathata afe a a ka dirang motho go tsaya tshwetso ya go ipolaya?
- Ke kgakololo efe e o ka e neelang motho yo o batlang go ipolaya?

Ka nako ya puiso

- **Puiso ya leboko ka tsenelelo le tshekatsheko**
- Mmoki o utlwisiwa botlhoko ke ka moo lefatshe le mo tshwereng ka teng. Botlhoko bo, bo mo neela mogopolo wa go ipolaya. O gwetlha Bakgatla go tla gore a ba laele.

TSHEKATSHEKO YA LEBOKO LA LENTSWE LA MOIPOLAI

Diponagalo tsa poko	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya diponagalo
Tlhatlagano ya mafoko	<p>Mela 2 le 3: Lo tle lo se ka lwa sala lo makala Lo tle lo se bofeng ba ba madi a bothofo</p>	<p>Go gatelela gore Bakgatla ba se nne le pelaelo ya gore o ipolaetseng.</p>
Neeletsano	<p>Mela 16 le 17 : Rayang Ramokonopi a mpateng A mpateng fa pele ga sentlhaga sa me</p>	<p>Go golaganya ka go tsweletsa kakanyo ya gore ba ka bo ba ya go begela sepodisi.</p>

TSHEKATSHEKO ...tswelela

Dikapuo	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya dikapuo
Phefofatso	Mola 3: Lo tle lo se bofeng ba ba madi a botlhofo,	E tlhofofatsa batho ba ba nyatsiwang ka go ba kaya e le batho ba ba madi a a botlhofo.
Tshwantshiso	Mola 11: Ke noga e a lama	E papisa mmoki le noga ka a re ga a ikanyege.

TSHEKATSHEKO ...tswelela

Morero/Kgankgolo/Thitokgang	Tshwaromakgwakgwa ya mmoki mo lefatsheng.
Molaetsa	Mathata a ka go tsenya ka lebitla go sa tlhokagale, o tshwanetse go batla thuso go a rarabolola.
Maikutlo	Kutlobothoko ka mmoki a utlwisiwa bothoko ke mोगwa o a sotlakiwang ke lefatshe ka teng.

LEBOKO LA MOTSE WA MOGWASE -

11

Pele ga puiso

- Neela barutwa ditshwantsho di le pedi, sa motseselegae le sa motsesetoropo o o nang le dikago tsa madirelo, dikantoro tsa sepodisi, matlo le dikolo.
- Ba letle go buisana ka tsona gore ba tthrophe gareng ga bobedi bo gore ke lefelo lefe le ba ka itumelelang go nna mo go lona.

Ka nako ya puiso

- **Puiso ya leboko ka tsenelelo le tshekatsheko**

Mmoki o boka motse wa Mogwase ka ntlha ya bontle ba ona. O o kaya o ratwa ke bana ba le bantsi ba Moruleng

TSHEKATSHEKO YA LEBOKO LA MOTSE WA MOGWASE

Diponagalo tsa poko	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya diponagalo
Tlhatlagano ya mafoko	Mela 32, 33, 34 le 35: Naga ya medumo le medungwana, Naga ya diitaseteri le molao, Naga e e se nang selabe, Naga e e phepa le dikago tsa yone.	Go gatelela bokao jwa gore motse wa Mogwase ke lefelo le le nang le dilo tse di farologaneng le tse di fitlhelwang mo motsesetoropo e seng mo motseselegae.
Poeletsomafoko	Mola 6: Ga ke rate go balabala thata	Go gatelela bokao jwa gore mmoki a re ga a rate go bua thata.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Morero/Kgankgolo/Thitokgang	Bontle jwa motse wa Mogwase
Molaetsa/Thuto	Re tshwanetse go tlhokomela mafelo a re nnang mo go ona gonne e le kgogedi mo bathong./Bontle le bophepa jwa lefelo ke kgogedi mo bathong
Maikutlo	A boitumelo jo bo tlisiwang ke bontle jwa motse wa Mogwase

LEBOKO LA BOTSOFE -12

Pele ga puiso

- Tlhalosa pharologano magareng ga botshelo ba mošwa le motsofe.

Ka nako ya puiso

Puiso ya leboko ka tsenelelo le tshekatsheko

- Mmoki o ngongorega le go sa itumelele botsofe.
- O tlhalosa fa botsofe bo sa mo letle go dira tse a neng a tlwaetse go di dira jaaka go tlola ka dinako tsa pele a santse a le mošwa a itekanetse

TSHEKATSHEKO YA LEBOKO LA BOTSOFE

Diponagalo tsa poko	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya diponagalo
Tlogelo	Mola 2: Thaka tsa morwakgosikgolo re ile,	Tlogelo ya 'di' mo go 'thaka' boemong jwa 'dithaka' go tliša go kibakibela ka bonako ga moribo le morethetho/go oketsa lebelo la moribo le moretheto.
Poelotsomafoko	Mola wa 10: Fa re tsoga jaanong re kuakua mekgosi	Go gatelela bokao jwa ditlhabi tse di neng di ba tshwere ka go boeletsa lefoko 'kua'.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Dikapuo	Dinopolo go tswa mo lebokong	Mesola ya dikapuo
Tshwantshanyo	Mola 14: E mesweunyana jaaka bosweu jwa mašwi	Go tshwantshanya bosweu jwa meriri ya botsofe le mašwi.

TSHEKATSHEKO ...tsweletso

Morero/Kgankgolo/Thitokgang	Ngongorego tebang le botsofe
Molaetsa	Se sa feleng se a tlhola
Maikutlo	Maikutlo a kutlobotlhoko ka botsofe bo na le dikgwetlho di le dintsi.

MEKGWA YA GO TSIBOGELA DIPOTSO TSA DIKWALO

DIPOTSOKHUTSHWANE

- Barutwana ba lemoswe gore dipotsokhutshwane di itshetlegile ka mokgwa wa go tthatlhoa wa Barret, e leng wa diperesente dile 40: 40: 20.
- Dipotso tsa diponagalokgolo jaaka maikutlo, morero le molaetsa di tshegetswe ka gale.
- Mesola ya diponagalo tsa poko le ya dikapuo di ikaegile ka go tlhaloganngwa ga setlhangwa.

Malepa a go araba tlhamo ya poko

- Sekaseka setlhogo: thalela se o tshwanetseng go se araba ka fa tlase mme o netefatse gore o tlhaloganya se tlhamo e leng ka ga sona. (sk Maikutlo, diteng)
- Rulaganya tlhamo – o dirisa mmapa wa dikakanyo kgotsa mokgwa o o bonolo mo go wena.
- Tlhamo e tshwanetse go nna le matseno, mmele le bokhutlo. E tshwanetse go nna le ditemana di le pedi kgotsa di le tharo o inaakantse le boleele jo bo kailweng.
- Tsepama mo go se se boditsweng! Diteng tsa tlhamo ya leboko ya gago di golagane le se potso e se batlang.
- Setaele se dule se tlhomame. Kwala ka dipolelonolo o dirisa ditemana.
- Konosetsa tlhamo ya gago ka polelo kgotsa bokhutlo jo bo maatla. Buisa tlhamo yotlhe gape, go siamisa diphoso tsa mopeleto le puo.
- **DITENG** tsa tlhamo di tlhatlhabiwa go lebeletswe thanolo ya setlhogo, boteng jwa kangang, go lebilwe morero o eta o fa mabaka le go tlhaloganya setlhangwa le Tshenolo ya molaetsa.
- **PUO le POPEGO** tsa tlhamo di tlhatlhabiwa go lebeletswe kagego, tatelano e e elelang le kgolagano, puo, segalo le setaele.
- Diteng, puo le setaele di tlaa abelwa maduo go ya ka ruboriki.

MEKGWA YA GO TSIBOGELA DIPOTSO TSA DIKWALO

TLHAMO

Matseno, mmele le bokhutlo tse dintle di tlaa abelwa maduo.

- **Matseno** – bolela setlhogo gape kgotsa o se itsise,
- A tshwanetse go nna le temana e le nngwe jaaka **tsweletso / kgolo** ya motlotlo wa setlhogo. Setlhogo se ka tlhalosiwa ka botlalo ka dikao tsa ditiragalo tse di maleba.

MEKGWA YA GO TSIBOGELA DIPOTSO TSA DIKWALO ...tswelela

TLHAMO

- Bokhutlo:
- Bo nne maleba, maatla e bile bo kgodise.
- Se lebale maitlhommo a mmoki.
- Le fa o tshwanetse go tlhagisa kakanyo ya gago, lemoga gore bo se fapoge diteng ka gope mo setlhangweng.

DRAFT

Every child is a National Asset

Thank you!

www.education.gov.za

facebook: DBE SA

twitter: @DBE_SA

callcentre@dbe.gov.za

callcentre: 0800 202 933